

Debreceni Ítéltábla
Gf.III.30.069/2026/8.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Fogarasi Ágnes Krisztina ügyvéd (cím) által képviselt Felperes (cím) felperesnek – a Felszámoló (Cégjegyzékszám, cím, felszámolóbiztos: ...) által képviselt Alperes1 (Cégjegyzékszám, cím I. r. és a másodfokú eljárásban a Vass és Vass Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Vass Gergely ügyvéd) által képviselt Alperes2 (cím) II. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása és jogkövetkezménye iránti perben a Debreceni Törvényszék 2026. február 10. napján kelt 1.G.40.067/2025/34. számú ítélete ellen a II. r. alperes 36. sorszámú fellebbezése alapján az alulírott napon – tanácsülésen – meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, megváltoztatja azt, elutasítja a felperes elsődleges kereseti kérelmét.

A másodlagos kereseti kérelemre kiterjedően hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a felperesnek 100 000 (százezer) Ft, a II. r. alperesnek 127 000 (százhuszonhétezer) Ft másodfokú perköltsége merült fel.

Megállapítja, hogy a II. rendű alperes jogosult 96 000 (kilencvenhatezer) Ft fellebbezési illeték visszatérítésére. Az ítéltábla az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében a határozatát megküldi – az elsőfokú bíróság útján – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságának.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte II. r. alperest, hogy fizessen meg az I. r. alperesnek 1 200 000 Ft-ot és 205 000 Ft perköltséget, kötelezte továbbá 58 500 Ft meg nem fizetett illeték megfizetésére.

[2] A megállapított tényállás szerint 2023. augusztus 28-án I. r. alperes mint munkáltató és II. r. alperes (aki az I. r. alperes kisebbségi tulajdonosának, T1-nek az édesanyja) mint munkavállaló munkaszerződést kötött a 2023. szeptember 1-től 2023. október 31-ig terjedő időszakra az I. r. alperes által üzemeltetett, Város, cím szám alatti étterem bezárásával kapcsolatos teendők ellátására. A szerződés szerint a II. r. alperes feladatai közé tartozott az üzlethelyiség kitakarítása, saját eszközén mosás, az eszközök elpakolása, illetve a szemét elszállítása a saját tulajdonában levő gépjárművel. A II. r. alperes személyi alapbérét havi bruttó 600 000 Ft-ban határozták meg, rögzítették, hogy az I. r. alperes az alapbér megállapításánál figyelembe vette, hogy a feladat ellátásához a II. r. alperes a saját tulajdonában álló gépjárművét használja, továbbá a mosási feladatok ellátását otthonában,

saját eszközökkel végzi kötetlen munkarendben, túlmunka végzés esetén díjazás nem illeti meg. Az I. r. alperes 2023. szeptemberi fizetési jegyzéke szerint a három főállású alkalmazottjának bruttó jövedelme személyenként 296 400 Ft volt. A Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatok szerint 2023. I-III. negyedévben ... vármegyében a teljes munkaidőben foglalkoztatott dolgozók bruttó havi átlagkeresete 472 107 Ft volt.

A felperes 2023. április 19-én terjesztett elő keresetlevelet az I. r. alperessel szemben ingatlan birtokba adása, bérleti- és használati díj, valamint kötbér megfizetése iránt a Debreceni Járásbíróságon 55.G.40.098/2023. számon. A bíróság kötelezte az I. r. alperest a 2023. szeptember 12-én kibocsátott és 2023. október 13-án jogerőre emelkedett bírósági meghagyással, hogy 15 napon belül adja a felperes birtokába a Város, cím szám alatti 537 m² alapterületű üzletteret és 86 m² alapterületű pincét, továbbá fizessen meg a felperesnek 14 145 905 Ft-ot, annak kamatát és 396 479 Ft perköltséget, valamint kötelezte a meg nem fizetett illeték megfizetésére.

A Debreceni Törvényszék a 2023. november 3-án előterjesztett felszámolási kérelem alapján, 2024. január 30-án közzétett végzéssel elrendelte az I. r. alperes felszámolását az előbbi jogerős bírósági meghagyás alapján fennálló fizetési kötelezettség miatt. A felperes hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette.

A felperes a keresetében kérte az alperesek között 2023. szeptember 1-jén létrejött munkaszerződés érvénytelenségének a megállapítását, és a II. r. alperes kötelezését a munkaszerződés alapján felvett 1 200 000 Ft I. r. alperesnek történő visszafizetésére. A keresetet megalapozó tények körében hivatkozott a jogerős bírósági meghagyásra, a kérelme alapján az I. r. alperes fizetéseképtelenségének a megállapítására és felszámolásának az elrendelésére, a hitelezői igénye nyilvántartásba vételére. A fizetési jegyzékek szerint az I. r. alperes 2023. szeptember és október hónapban egyaránt 600 000 Ft munkabért fizetett a II. r. alperes mint részmunkaidős nyugdíjas munkavállalónak (aki az I. r. alperesi cégben tulajdonos T1 édesanyja). A keresetet a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés a) pontjára, (1a) és (3) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:113. § (1) bekezdésére alapozta, továbbá hivatkozott a Kúria 1/2011. (VI. 15.) PK véleményére és Gfv.30.091/2015/1. számú határozatára. Érvelése szerint az I. r. alperes a tagjának az édesanyjával, a II. r. alperessel létesített munkaviszonyt úgy, hogy az I. r. alperest a felperes felé jogerős bírósági meghagyáson alapuló fizetési kötelezettség terhelte. Ennek ellenére a felek munkaszerződést kötöttek egymással olyan időpontban, amikor az I. r. alperes tevékenységet már nem folytatott, így a II. r. alperesnek is tisztában kellett lennie azzal, hogy a munkaszerződése nem tényleges foglalkoztatásra, hanem az I. r. alperesi cégben levő pénzeszközök kivonására irányult. A II. r. alperes az I. r. alperes tagjának az édesanyja, a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja alapján hozzátartozónak minősül, és a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem az irányadó, ezért a rosszhiszeműséget vélelmezni kell. A felek akarata nyilvánvalóan arra irányult, hogy vagyonsökkenést idézzenek elő azzal, hogy az I. r. alperes a pénzeszközeiből fizeti az 1 200 000 Ft munkabért. Mivel a szerződés előtt fennállt helyzetet természetben nem lehet visszaállítani, ezért a Ptk. 6:113. §-a alapján az alaptalan gazdagodás pénzbeli megtérítésére kérte kötelezni a II. r. alperest.

Az I. r. alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet.

A II. r. alperes kérte a kereset elutasítását. Állította, hogy a munkaszerződést azért kötötték, mert az I. r. alperes – különféle viták miatt, melyek részleteit nem ismeri – be kívánta fejezni a működését az üzletben. A munkaszerződést határozott időre kötötték, a munkáltatók tudják, hogy egy nyugdíjas munkavállaló alkalmazása a legolcsóbb megoldás egy nem folyamatosan végzendő feladat ellátására, mivel más ilyen munkára nem vállalkozik. Érvelése szerint neki is érdekében állt a munkaszerződés megkötése, mivel nyugdíjas, és nyugdíja kiegészítéseként

szívesen ellátott még feladatot. A munkaszerződés indoka az étterem bezárásával kapcsolatos rendkívüli feladatok ellátása volt, nem pedig az, hogy az I. r. alperes vagyona csökkenjen. Csak azt tudta, hogy ebből az üzlethelyiségből ki kell költözni, ez tette szükségessé a határozott idejű szerződés megkötését. Ekkor még szó sem volt arról, hogy az I. r. alperes meg fog szűnni, a felszámolás csak a következő évben, 2024-ben kezdődött meg, de erről is csak később szerzett tudomást. Kifejtette, hogy a munka ellenértékeként kifizetett munkabér nem eredményezhet vagyonsökkenést, ilyen megközelítésben a felszámolási eljárást megelőzően vásárolt áruk beszerzését, kifizetett díjakat is vagyonsökkentésként lehet értelmezni. Az elvégzett munka ellenértéke és az ahhoz kötődő, az adóhatóság felé teljesített befizetések a cég működési kiadásai, ezzel az I. r. alperes pénzeszköze csökken, de a munkáltatói kötelezettség teljesítése nem vagyonsökkentés. Az I. r. alperes szándékáról nyilatkozni nem tudott, azonban, ha lett is volna a hitelezők kijátszására irányuló szándéka, arról nem tudott, és nem is tudhatott. A Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem megdöntésére bizonyítási indítványokat terjesztett elő. Kérte figyelembe venni, hogy a gyermeke, T1 az I. r. alperesben csak névleges tulajdonrészrel rendelkezik, az üzlet működésére ráhatása nincs, és a hozzátartozói kapcsolatuknak nem része az, hogy egyeztessenek az anyagi kérdésekről, üzleti ügyekről.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a II. r. alperes nem tudta megdönteni az ingyenesség vélelmét. Egyrészt a II. r. alperes és a meghallgatott tanúk sem tudták meghatározni a munkavégzés terjedelmét. Megállapította továbbá – figyelembe véve a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokat is –, hogy nem lehet értékarányosnak tekinteni a részmunkaidőben foglalkoztatott II. r. alperesnek kifizetett, az I. r. alperes főállású, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak fizetett munkabér kétszeresét meghaladó – a részmunkaidőhöz viszonyítva négyszeres mértékű – munkabért, ezért a munkaszerződés az I. r. alperes vagyonát csökkentette. A rosszhiszeműség vélelmének megdöntése az alperesek egyikére kiterjedően sem volt sikeres, ezért a munkaszerződés érvénytelen a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján, és a II. r. alperes köteles visszafizetni 1 200 000 Ft-ot a Ptk. 6:113. § (2) bekezdése szerint.

[3] A II. r. alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a marasztalási összeg 12 havi részletben történő teljesítésének az engedélyezését, valamint a felperes perköltségben marasztalását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlen mérlegelés eredményeként megállapított, hiányos tényállásból helytelen következtésre jutott, mivel az ingyenesség és a rosszhiszeműség vélelmét is megdöntötte. Az ingyenességhez tartozóan kiemelte, hogy a munkaszerződés alapján végzett tevékenységet, melyért a szabad megállapodás tárgyát jelentő díjazást kapott. Az adott feladat ellátására nem volt könnyű munkaerőt találni, ezért nem eltűzött a kikötött munkabér, melynek a nettó értékét, 1 020 000 Ft-ot kapta meg, ezért legfeljebb ennek a visszafizetésére kötelezhető. A különbözetként jelentkező közteher nem minősül vagyonsökkenésnek, mert az nem tartozik az I. r. alperes vagyonához. Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság az értékaránytalanságból vezette le, hogy rosszhiszemű volt a munkaszerződés megkötése során, ezzel szemben az I. r. alperes pénzügyi helyzetével nem volt tisztában, amit a tanúvallomások is alátámasztottak.

[4] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását annak helyes indokai alapján és a II. r. alperes perköltségben marasztalását. Kiemelte, hogy a személyi jövedelemadó nem az I. r. alperest terheli, az ő vagyona 1 200 000 Ft-tal csökkent. Ellenezte a részletekben történő teljesítés engedélyezését.

[5] Az I. r. alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

[6] A felperes – az ítéltábla anyagi pervezetését követően – keresetváltoztatást terjesztett elő, másodlagosan kérte a II. r. alperes kötelezését 968 000 Ft I. r. alperesnek történő visszafizetésére a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Előadása szerint a II. r. alperes feladatát jelentő tevékenység nem állt arányban a szerződésben kikötött díjazással. A feladat szakképesítést nem igényelt, a részmunkaidős foglalkoztatásra figyelemmel az értékarányos munkabér havi 116 000 Ft lett volna.

[7] Az I. r. alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet a másodlagos keresetre.

[8] A II. r. alperes kérte a másodlagosan előterjesztett kereset elutasítását is. Álláspontja szerint a felperes nem keresetváltoztatást, hanem érdemi nyilatkozatot terjesztett elő, ami a keresetlevélre vonatkozó előírásoknak nem felel meg. Ezen túlmenően a kikötött munkabér és az elvégzett feladat között nincs feltűnően aránytalan értékkülönbözet.

[9] A fellebbezés részben megalapozott.

[10] Az elsőfokú ítélet felülbírálata során az ítéltábla átlépte a fellebbezés és az ellenkérelem korlátait. Ennek oka az volt, hogy a felperes tényelőadása és az érvényesíteni kívánt jog között ellentmondás állt fenn: a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg igényének a jogalapjaként, azonban a nyilatkozatai kiterjedtek arra, hogy a megkötött munkaszerződéssel nem az I. r. alperes vagyonának csökkenése következett be, hanem az alperesek feltűnően aránytalan értékkülönbözettel kötötték meg a szerződésüket. Az ítéltábla elvégezte az anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést, a felperes ezt követően keresetváltoztatással élt.

[11] Az elsőfokú bíróság az elbírálandó (elsődleges) kereseti kérelem körében a perbeli munkaszerződés megkötésével, a felperes és az I. r. alperes közötti ingatlan birtoklásával kapcsolatos tényeket helyesen állapította meg, jogi következtetéseivel az ítéltábla nem ért egyet teljesszűrésen.

[12] A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott absztrakt tényállásnak (csalárd ügyletek) eleme az, hogy az adósnak az ügyletkötéskor volt a hitelező vagy hitelezők kijátszására irányuló szándéka, és az, hogy a másik szerződő fél erről tudott, de legalább tudnia kellett. További tényállási elem, hogy az ügylet az adós vagyonát csökkentse, de ez nem feltételez ingyenességet. A Cstv. 40. § (3) bekezdésében rögzített vélelem úgy értelmezendő, hogy az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a rosszhiszeműséget kell vélelmezni meghatározott körülmények fennállása esetén, míg ugyanezen körülmények az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazása során az ingyenesség melletti vélelmet alapozzák meg. Az elsődleges kereseti kérelem jogszabályi alapját a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja jelentette, ezért szükségtelen volt annak a vizsgálata, hogy a II. r. alperes megdöntötte-e az ingyenesség vélelmét.

[13] A Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontját megvalósító magatartás esetén az ingyenes vagy a feltűnően aránytalan értékkülönbözettel megkötött ügylet egyúttal az adós likvid, a hitelezői

követelések kielégítésére alkalmas vagyonának a csökkenését eredményezi. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt tényállások közötti elhatároló elem a csalárdság, azaz a hitelezők kijátszására irányuló szándék. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesek érdekében állt megdönteni a rosszhiszeműség vélelmét. A fellebbezés viszont alappal sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a munkabér értékaránytalanságát tekintette olyan körülménynek a II. r. alperes esetében, amely a rosszhiszeműséget megalapozza, és teszi eredménytelenné a vélelem megdöntésére irányuló bizonyítást. Ebben az indokolásban (akárcsak a keresetlevél tényelőadásában és jogi érvelésében) „összemosódnak” a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontjának a tényállási elemei, egy szerződéses tartalomra vonatkozó ténymegállapításból von le következtetést a szubjektív tudattartalomra.

[14] Az ítéltábla értékelése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok mellett megállapítható az, hogy a II. r. alperes nem tudott, és nem is kellett tudnia arról, hogy az I. r. alperesnek volt a hitelezők kijátszására irányuló szándéka. A meghallgatott tanúk vallomásából ugyanis az állapítható meg, hogy a II. r. alperes nem rendelkezett ismerettel az I. r. alperes vagyoni helyzetéről, gazdálkodásáról, üzletfelekkel szemben fennálló kötelezettségeiről. A II. r. alperes rosszhiszeműségének hiányában a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja nem alkalmazható, az ilyen alapon előterjesztett kereset megalapozatlan.

[15] Az ítéltábla anyagi pervezetését követően a felperes a keresetet megváltoztatta, másodlagos kereseti kérelmet terjesztett elő a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontjára alapítottnak. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt ezen igényhez kapcsolódóan nem folytatott le eljárást, a kérelmet nem bírálta el, ami az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak a megsértését jelenti, e részben az ügy érdemében nem lehet dönteni.

[16] A kifejtettek alapján az ítéltábla – a Pp. 341. § (2) bekezdése szerint részítéletet hozva – az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, elutasította az elsődleges kereseti kérelmet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdésének második fordulata alapján, a másodlagos kereseti kérelmet illetően pedig hatályon kívül helyezte azt a Pp. 381. §-a és 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

[17] A megismételt eljárásban a perfelvételi szaktól szükséges az eljárás lefolytatása a másodlagos kereseti kérelem elbírálásához, melynek során a felek meghatározzák a jogvita kereteit, előterjesztik bizonyítási indítványukat, a perfelvétel lezárását és a szükséges bizonyítás lefolytatását követően az elsőfokú bíróság érdemi határozatot hoz a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontjára alapított másodlagos kereseti kérelemről.

[18] Az ítéltábla meghatározta, hogy a peres feleknél milyen összegű másodfokú perköltség merült fel. Az I. r. alperes nem nyilatkozott, költsége nem merült fel, a felperes és a II. r. alperes esetében az ügyvédi munkadíjat vette figyelembe, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg, a II. r. alperes esetében általános forgalmi adó felszámításával.

[19] Az eljárás a tárgyánál fogva illetékfeljegyzési jogos az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja alapján, a II. r. alperes részéről szükségtelenül megfizetett fellebbezési illeték kérelemre történő visszatérítésének

van helye az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján. Az ítéltábla az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében az Itv. 81. § (2) bekezdése szerint a határozatát megküldeni rendelte az elsőfokú bíróság útján a II. r. alperes lakóhelye szerint illetékes állami adóhatóságnak.

[20] A felperes látszólagos keresethalmazatot terjesztett elő, ezért az eljárás során felmerült, de meg nem fizetett kereseti és fellebbezési illeték megfizetéséről az elsőfokú bíróság rendelkezik az eljárást befejező határozatában.

Debrecen, 2026. július 14.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Ambrus Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Riczu András s.k. bíró